

Międzynarodowa konferencja naukowa
Joseph Conrad. Między lądem a morzem /
Joseph Conrad. Twixt Land and Sea

17-18 listopada 2017

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Uniwersytet Warszawski

Patronat: The Polish Joseph Conrad Society -

Polskie Towarzystwo Conradowskie

Zdzisław Najder, rekapitulując swoje rozważania o okresie służby pisarza na morzu, pisał o tych dwudziestu latach: „dostarczyły przeżyć o ogromnej amplitudzie: od bezbronnego, tępego lęku, obrzydzenia i nudy – do upojeń pięknem, poczucia tryumfującej sprawności własnego ciała i ducha, zmęczenia uskrzydlanego świadomością zwycięstwa w walce z nieporównanie silniejszym przeciwnikiem – żywiołem”. To niezwykle wyraziste wspomnienie pracy na morzu w twórczości Conrada nabrało charakterystycznego, elegijnego wydźwięku, który zyskał swój wygłos m.in. w *Zwierciadle morza*: „w chwili gdy wielka dusza świata przewala się po morzu z cichym westchnieniem, [...] mechanizm nie może zaprzestać swej pracy, nawet jeśli dusza świata oszaleje”.

Opozycja lądu i morza, tak silna w twórczości Conrada, być może nie jest przeciwstawieniem dwóch jakości tak zwanej duszy świata, ale ich współzależnością. W ramach międzynarodowej konferencji naukowej *Joseph Conrad. Między lądem a morzem / Joseph Conrad. Twixt Land and Sea* współorganizowanej przez Katedrę Filologii Angielskiej na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie i Zakład Literatury Romantyzmu na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego pragnęlibyśmy ponowić istotne pytanie o „model współobecności”, schemat koegzystencji morza oraz lądu w Conradowskich utworach. Czy podwójność Conradowskiej przestrzeni przedstawionej: morskiej oraz lądowej implikuje podwójność Conrada jako *homo duplex*, Polaka i Anglika, pisarza i żeglarza? Czy łatwy podział powieści na marynistyczne oraz lądowe / kontynentalne, podział, przeciwko któremu Joseph Conrad sam notabene nieustępliwie protestował, nie prowadzi na manowce?

Chcielibyśmy zachęcić Państwa do rozszerzenia formuły tego wyjściowego pytania. Jakimi szczególnymi cechami charakteryzuje się Conradowska „narracja morska”, szczególnie „narracja żegluga” w odróżnieniu od „narracji lądowej”? Jak

przejawia się to w obrębie ewoluujących opowieści Marlowa, z których jedne są „narracjami żeglugi” (*Młodość*), drugie zaś – „narracjami lądowymi” lub „narracjami kontynentalnymi” (*Gra losu*)? Czy tzw. kreacja Costaguany w *Nostromo* wzbogaca na prawach szczególnych naszą wiedzę o lądzie nie tylko jako Conradowskim temacie literackim, lecz także – jako o figurze powieściowej? Czy można powiedzieć, że Conradowskie morze jest specyficzną przestrzenią transcendencji, czymś, co Hugo Friedrich mógłby nazwać tzw. pustą idealnością? A jeżeli tak, ażeby złagodzić opozycję morza i lądu, warto być może zadać pytanie o to, czy Conradowski ląd także mógłby okazać się podobnym, choć odmiennie ujętym i urzeczywistnionym, metafizycznym symbolem – „pustej idealności”? Znowu, jeżeli tak, to jaki ląd, bo zapewne nie każde Conradowskie studium lądu na taką nominację zasługuje?

A może jest dokładnie odwrotnie i opozycja lądu i morza jest opozycją ustaloną, a nawet w jakimś sensie – radykalną, dantejską? Czy „między lądem a morzem” miałoby znaczyć tyle samo, co „między piekłem a niebem”? Jeśli tak (a to nader ryzykowne ujęcie), to „morskie niebo” Conrada jest z pewnością nieoczywiste. Może być przestrzenią romantycznie spełnionego tragizmu jak w *Murzynie z załogi „Narcyza”* albo dziedziną egzystencjalnego zmagania jak w *Smudze cienia*. Opływający morza mogą trudnić się korsarką jak Peyrol z powieści *Korsarz* bądź stać się „pracownikami morza”, jeżeli użyć określenia Victora Hugo. W wypadku lądu jeszcze trudniej o stabilne punkty odniesienia. Costaguana, Patusan, Borneo i Archipelag Malajski, Kongo Belgijskie, monumentalny Conradowski obraz Wschodu... Jak rzetelnie uogólnić wieloaspektowe oraz wieloperspektywiczne obrazy lądu tworzone przez Conrada na tle równie wieloznacznych, chociaż pozwalających na pewne próby syntez Conradowskich obrazów morza?

W związku ze 160. rocznicą urodzin pisarza sejm RP ustanowił rok 2017 rokiem Josepha Conrada. Niniejsza konferencja w swoich założeniach i programie chce wpisywać się w jego uroczyste obchody. Z tego względu nie ograniczamy się wyłącznie do głównego tematu konferencji, lecz oczekujemy także na wystąpienia dotyczące różnych aspektów życia, twórczości i wpływu Conrada na literaturę polską, europejską oraz światową, także omawiające kwestie polskości i europejskości Conrada.

Wykłady plenarne wygłoszą

Prof. Robert Hampson, Royal Holloway, University of London, UK
Dr Hugh Epstein, London, Secretary of the Joseph Conrad Society, UK
Prof. Wiesław Krajka, UMCS

Temat przewodni

- współzależność/opozycja lądu i morza w utworach Conrada
- szczególne cechy narracji „morskich” i „lądowych”
- wizerunek lądu i morza w utworach Conrada
- lata „morskie” Conrada
- lata „lądowe” Conrada

Inne aspekty

- Conrad i polski romantyzm
- Conrad i europejski romantyzm
- odniesienia intertekstualne w twórczości Conrada
- Conradowskie echa w literaturze współczesnej
- wpływ Conrada na literaturę współczesną
- recepcja utworów Conrada
- przekłady utworów Conrada

Konferencja odbędzie się w malowniczo położonym Olsztynie, na kampusie Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego (Olsztyn-Kortowo, zapraszamy do odwiedzenia strony: <http://www.uwm.edu.pl/en/node/36>), gdzie dostępne są także miejsca hotelowe (informacje dotyczące możliwości zakwaterowania zostaną podane na stronie konferencji). Opłata konferencyjna obejmuje: przerwy kawowe, obiady, bankiet oraz materiały konferencyjne.

Opłata konferencyjna wynosi 400 PLN
(dla doktorantów opłata wynosi 300 PLN)

Języki konferencji: polski i angielski.

Na propozycje Państwa 20 minutowych wystąpień oczekujemy do 01.09.2017. **Formularz zgłoszeniowy** znajdą Państwo w załączeniu. Informacje prosimy nadsyłać na adres skrzynki konferencyjnej: conrad2017olsztyn@gmail.com . O przyjęciu abstraktu zostaną Państwo poinformowani drogą mailową w przeciągu dwóch tygodni od daty przysłania zgłoszenia.

Do zobaczenia w Olsztynie!

Organizatorzy

dr Karol Samsel, UW
dr Anna Kwiatkowska, UWM
dr Katarzyna Kodeniec, UWM (sekretarz)

Komitet naukowy

prof. dr hab. Wiesław Rzońca, UW,
dr hab. Ewa Kujawska-Lis, prof. UWM

Pozostali członkowie komitetu organizacyjnego:

dr Anna Krawczyk-Łaskarzewska, UWM,
dr Dorota Gładkowska, UWM
dr Anna Drogosz, UWM

Studenckie Koła Naukowe:

“Anglo-Cooltura Seniors”, Katedra Filologii Angielskiej, UWM

“Feerie”, Wydział Polonistyki, UW